

De mensen en wensen van de wijk

De droom, ontdekkingen
en overwegingen

Agnetenhof

Proeftuin in Lindenholt

In je eigen wijk ouder kunnen worden. Ook als je zorg nodig hebt. Dat is de wens van veel bewoners in het Nijmeegse stadsdeel Lindenholt. Gezondheidscentra en onderzoek van de HAN bevestigen deze wens. Tel daar gedachte van de gemeente Nijmegen bij op, dat iedere wijk een eigen ouderen-woonzorgvoorziening zou moeten bieden, en voilà, zie daar woonzorghuis Agnetenhof. Nieuw, kleinschalig en wijkgericht.

Vertrekpunt

Aan de rand van stadsdeel Lindenholt is een aan het Maas-Waalkanaal grenzend bouwterrein geschikt gemaakt voor nieuwbouw. Voor de realisatie van een nieuw woonzorghuis werkte De Waalboog samen met woningcorporatie Woonwaarts, vastgoedontwikkelaar Klok Groep en de gemeente Nijmegen. Met de fysieke bouw van deze nieuwe voorziening in de vorm van stenen en andere bouwmaterialen, kwam ook de figuurlijke bouw van Agnetenhof op gang. De bouw van een netwerk van ambassadeurs en vrijwilligers, van jong en al wat ouder, die samen een hechte gemeenschap vormen met Agnetenhof in het midden. Nadat in september 2023 het pand is opgeleverd, gaat dit figuurlijk bouwen door.

De droom

Een oude boom moet je met kluit en al verplaatsen. Alleen dan kan de boom ook op een nieuwe plek verder groeien, op voorwaarde dat deze nieuwe plek bij de boom past en biedt wat de boom nodig heeft. Met deze blik kijkt De Waalboog naar ouderen die op een bepaald moment niet meer thuis kunnen blijven wonen. Tenslotte wil je ook als mens niet van je wortels gescheiden worden en samen blijven met je familie en naasten, je sociale netwerk, in je eigen wijk. Hoe prachtig zou het zijn als Agnetenhof deze rol kan vervullen binnen Lindenholt.

De weg

Agnetenhof is gelegen aan de rand van de wijk. De architectuur van het nieuwe pand en de omliggende, parkachtige tuin staan ten dienste aan de wijkgerichte functie. Zo leent de buurtkamer zich voor een dagelijks moment van gezelligheid met een kop koffie, maar ook voor grotere bijeenkomsten. Niet alleen voor bewoners. Ook buurtgenoten zijn welkom om een activiteit in de ruimte te organiseren, waar mogelijk ook bewoners bij kunnen aansluiten. De tuin is een ontmoetingsplek, met bankjes in de schaduw van bomen. Maar voor de brede mens- en wijkgerichte functie die de Agnetenhof beoogt, is meer nodig. Betrokkenheid vanuit zowel bewoners van de wijk als andere partijen, zoals welzijn, horeca en verenigingsleven.

Wendy Verbruggen
Projectleider

Daarom zijn beleidsmedewerkers van De Waalboog van het begin af aan de wijk ingegaan. Als verkenner en verbinders hebben zij contact gelegd met enthousiaste bewoners en informatie opgehaald om behoeften en wensen te toetsen en aan te scherpen. Ook hebben zij de samenwerking gezocht met het bewonersoverleg Lindenholt, dat de inwoners van de wijk vertegenwoordigt.

Op 17 juli 2023, ruimschoots voor de oplevering van de Agnetenhof in september van dat jaar, is de Raad van Goed Wonen samengesteld. Hierin hadden het bewonersoverleg Lindenholt, de Broederij, Agnetenhof, projectleider vanuit Netwerk Nonna, Club Goud, de wijkverbinder en buurtbewoners zitting. Eens in de zes weken kwamen zij bij elkaar, om het te hebben over een moestuin, buurtkamer, het enthousiasmeren van vrijwilligers en hierover gezamenlijk tot beslissingen te komen. Het doel van de raad was te komen tot een zorgzame buurt, waar bewoners naar elkaar omkijken, gelijkwaardig en wederkerig.

Succesfactoren

Hoe maak je van een woonzorgvoorziening méér dan een woonzorgvoorziening? Dat doe je met name door netwerken, netwerken en nog eens netwerken. Want (on)bekend maakt (on)bemind.

Daarom is De Waalboog in een vroeg stadium op zoek gegaan naar mensen en partijen die iets zouden kunnen betekenen voor het waarmaken van de droom. Zo ontstond de Raad van Goed Wonen. De oprichting van deze raad bleek een belangrijke succesfactor voor de Agnetenhof, waarbij het belangrijk is je te realiseren dat de bouw van een actieve gemeenschap rondom Agnetenhof toewijding en een lange adem zal blijven vragen.

Inmiddels doet Agnetenhof overal in de wijk aan mee. Van een festival tot een markt of burendag: Agnetenhof is van de partij. Om nieuwe lijntjes te leggen, oude te versterken en steeds weer waardevolle contacten te ontdekken.

Hoe meer betrokkenen, hoe beter. Sinds kort is ook de Vincentius Vereniging, vrijwilligersorganisatie die zich inzet voor het verzachten van eenzaamheid en armoede, actief in de Agnetenhof. Een wekelijkse thematische activiteit voor en met de bewoners staat op de agenda. Muzikaal, sportief of bijvoorbeeld samen bereiden van kakelverse kippensoep!

De helden

De échte helden zijn de ongeveer 35 vrijwilligers vanuit de wijk, die zich belangeloos inzetten voor het versterken van de basis van Agnetenhof. Bijvoorbeeld door met bewoners te gaan wandelen, een bezoekje aan het grand café in de wijk te brengen of gewoon op bezoek te komen. Ook werken zij mee in de tuin en helpen zij als bijvoorbeeld een evenement plaatsvindt. Hoe het komt dat Agnetenhof een dergelijke grote groep vrijwilligers weet te enthousiasmeren? De intrinsieke motivatie van de wijkbewoners is groot. Zij voelen de meerwaarde van Agnetenhof in hun buurt en willen hieraan bijdragen. En wanneer een vrijwilliger eenmaal positief is over de plek, dan volgen er meer!

Beperkingen

De beweging is in gang gezet en de Agnetenhof wordt steeds meer onderdeel van de wijk. Maar, het allerbeste resultaat vraagt tijd.

- De huidige bewoners van Agnetenhof zijn vooral afkomstig van Expertisecentrum Joachim en Anna. Dit heeft te maken met het feit dat de appartementen meteen na oplevering bewoond moesten worden en je niet ineens voldoende, passende bewoners vanuit Lindenholt kunt vinden. Door de wachtlijst zodanig in te richten dat vooral inwoners van Lindenholt bij Agnetenhof terecht kunnen, zal dit met de tijd veranderen. Tegelijkertijd zal crisisopvang altijd voorrang krijgen.
 - Zorgmedewerkers zijn gewend om alle zorgtaken over te nemen. Agnetenhof beoogt waar mogelijk meer ruimte voor eigen regie van bewoners, het stimuleren van zelfstandigheid en betrokkenheid van naasten. Collega's die werken bij de Agnetenhof hebben tijd nodig om te wennen aan deze veranderende rol. De Waalboog wil als zorgaanbieder puur aanvullend zijn.
 - Ook bewoners en hun naasten hebben tijd nodig om te wennen aan deze benadering. De gedachte dat eenmaal in het woonzorghuis de bijdrage van naasten ophoudt, is niet meer van deze tijd. Liefst gaat het samen leven met de bewoner zoveel mogelijk op dezelfde manier door en zijn zorg en naasten partners in de ondersteuning. Denk maar aan de wortels van de boom: deze zijn én blijven belangrijk. In de realiteit blijkt dat naarmate meer zorg nodig is, stap voor stap meer wortels worden afgezaagd. Dit is onwenselijk en verdient aandacht in het sociaal domein.
 - Binnen de wijk geniet Agnetenhof steeds meer bekendheid. Het duurt even voordat het verhaal van Agnetenhof ook buiten de wijk wordt verteld. Casemanagers, huisarsten, thuiszorg, zorgprofessionals en anderen spelen hierin een rol. Kunnen we rekenen op een olievlek?
 - Agnetenhof kampt net als veel andere initiatieven met de negatieve gevolgen van hardnekkige schotten in de zorg. Ingewikkelde geldstromen, inzet van menskracht, korte lijntjes die toch langer blijken, maar ook het wel of niet kunnen helpen van mensen worden hierdoor niet bepaald gemakkelijk gemaakt. Agnetenhof probeert waar mogelijk kansen te zien en drempels te overbruggen.
-

Ontdekkingen

Onderdeel zijn van de wijk, is meedoen met de wijk! Soms blijken bewoners elkaar te kennen. Dit soort verrassende ontmoetingen ontsteken een positief vlammetje van saamhorigheid in het woonzorghuis. Dit vuurtje zet zich voort in de wijk.

Soms blijken andere initiatieven onverwacht een schat aan mogelijkheden te bieden. Dit merkt Agnetenhof bijvoorbeeld met de Broederij, een project voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze jongeren kunnen bij de Agnetenhof kennismaken met werken in de zorg. Ook kunnen bewoners deelnemen aan de wekelijkse gymochtend bij de Broederij. Hoe mooi is dat!

Agnetenhof wil een warm welkom zijn, voor bewoners en inwoners van de wijk. Maar hoe doe je dat? Gastvrij zijn is een vak apart. Daarom staan voor 2025 enkele bijeenkomsten met zorgcollega's op de planning over hospitality: hoe welkom ben jij voor bewoners, hun naasten en netwerk?

Meehelpen bij Agnetenhof? Hulp is altijd welkom. Zo kon vanwege schotten en scheidingen tussen zorg en welzijn iemand niet voor dagbesteding bij Agnetenhof terecht, maar kon diegene wel vrijwilliger worden! In samenwerking met Bindkracht 10 worden vraag en aanbod optimaal afgestemd.

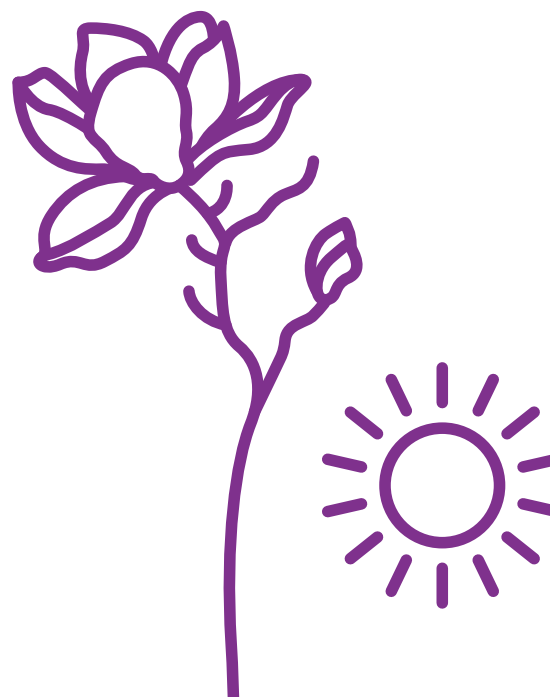
Een verhaal

De eerste lentezon

Vrijheid is een groot goed, ook als je oud(er) bent. Stel je voor: Agnetenhof is je nieuwe thuis. Dat is best even wennen, maar je voelt je prettig zolang je dingen kunt blijven doen. Een praatje met die dame van de 3e, die je nog van vroeger kent. Of even het zonnetje in. Want wat heb je aan al die extra dagen en maanden als je niet naar buiten mag? Dus ga je op een lentedag lekker aan de wandel door de wijk. De magnolia staat volop in bloei. Die stond ook bij jou in de tuin, een hele grote nog wel. Wat een genot!

Tot je niet meteen herkent waar je bent. Moet je hier al naar links? Of pas na dat witte huis? Je kijkt om je heen, je weet het niet. Hoe fijn is het dan dat een lieve buurtbewoonster

je bij haar thuis uitnodigt. Voor een kopje koffie. Even bijkomen van de schrik. En die mevrouw merkt dat je het best spannend vindt, zo alleen op pad. Gelukkig kent zij de Agnetenhof en heeft ze al snel in de gaten dat jij daar woont. Ze belt ons en wij komen je ophalen. Kom, ga je mee naar huis? Je had die eerste lentezon voor geen goud willen missen!

Niet vergeten!

Probeer de vraag en wens van de wijkbewoners te beantwoorden. Laat merken dat je dit voor hen en met hen doet. En doe dit niet op één moment, maar constant. Als zorgorganisatie bepaal en beslis je niet; je komt slechts aanwaaien in een wijk die al jaren bestaat.

Meer weten?

Mail projectleider
Wendy Verbruggen,
via